

LAPAROSKOPSKA ODSTRANITEV MATERNICE

Spoštovani!

Zdravljenje, ki vam ga predlagamo, zahteva vaše soglasje.

Pred odločitvijo vas želimo s to pisno razlago in pogovorom z zdravnikom poučiti o načinu, pomenu, možnih neugodnih posledicah in nevarnostih predlagane operacije.

OPIS POSEGA

Laparoskopija je izraz, ki pomeni pregled organov v trebušni votlini s pomočjo optičnega inštrumenta in kamere. Trebuh najprej napihujemo s plinom, ogljikovim dioksidom, s pomočjo tanke igle, ki jo vbodemo v trebušno votlino skozi 1 cm dolg rez tik pod popkom. Na istem mestu po odstranitvi igle vstavimo v trebušno votlino najprej cevko in nato skozi njo optični inštrument, s katerim lahko pregledamo rodila ter druge organe v trebušni votlini in medenici.

Pri operativni laparoskopiji s pomočjo dodatnih, dolgih, tankih inštrumentov opravljamo različne posege na organih v trebuhu. Dodatne inštrumente vstavimo v trebušno votlino skozi vodila, ki jih vbodemo vanjo v spodnjem delu trebuha na sredini ter levo in desno v bližini medeničnih kosti. Rezi na koži so dolgi običajno 1 do 2 cm, kar pomeni manj bolečin in hitrejše okrevanje v primerjavi s klasično operacijo pri odprtjem trebuhu.

Laparoskopska odstranitev maternice pomeni izrezanje bodisi telesa maternice (subtotalna ali supracervikalna laparoskopska histerektomija) ali celotne maternice (totalna laparoskopska histerektomija), lahko z jajčniki in jajcevodi ali brez. Med operacijo kirurg s posebnim električnim inštrumentom prekine vezi in žile jajčnika, jajcevoda in maternice na ustreznih mestih ob medenični steni ali ob maternici, glede na obseg operacije. Pri subtotalni odstranitvi po prekinitvi arterij maternice postavi električno zanko okrog materničnega vratu tik pod telesom maternice in z zanko prereže tkivo. Telo maternice odstrani iz trebuha s pomočjo inštrumenta, ki tkivo razreže na trakove, da jih lahko izvlečemo skozi cevasto vodilo. Če so odstranjeni tudi jajcevodi in jajčniki, jih odstrani iz trebuha s pomočjo laparoskopske vrečke. Če je odstranjena cela maternica skupaj z materničnim vratom, po prerezu vezi ob materničnem vratu in odmiku mehurja z ustreznim inštrumentom laparoskopsko prereže steno nožnice, nato pa asistent izvleče maternico (ter jajcevode in jajčnike, če je potrebno) v celoti skozi nožnico navzven. Steno nožnice operater zašije s šivi, ki se čez nekaj tednov sami razgradijo.

Po posegu kirurg še enkrat pregleda področje operacije, nato odstrani optični in delovne inštrumente, odstrani plin ter vsako rano posebej zašije s kožnim šivom. Po zaključku lahko v trebušni votlini ostane nekaj plina, ki včasih po operaciji še nekaj časa (dokler se popolnoma ne resorbira) draži prepono ter povzroča bolečine v ramenih. Odstranjeno tkivo pošljemo na histopatološko preiskavo. Šive na koži običajno odstranimo po 7 dneh od operacije.

ZAPLETI (neželeni, nenačrtovani dogodki med operacijo in po njej):

Vsaka operacija predstavlja določeno tveganje in pri vsaki operaciji so možni zapleti, vendar so redki.

Zapleti pri **laparoskopski histerektomiji** so predvsem **krvavitve, vnetja, poškodbe notranjih organov, žil, živcev, zapora črevesa in zamašitev žil s krvnimi strdki, razsoj tkiva maternice po trebušni votlini**. Do zapletov lahko pride pri vsakem operativnem posegu. Pri vsaki operaciji lahko pride tudi do poslabšanja drugih bolnikovih bolezni.

Krvavitev se v manjši meri pojavi pri vsaki operaciji, kadar pa je obilna in izguba krvi preseže 500 ml, je včasih treba izgubljeno kri nadomestiti s transfuzijo rdečih krvnih celic že med operacijo ali po njej. Če med operacijo pride do poškodbe večjih žil ter zato večje krvavitve, je potrebno odprtje trebušne votline za dostop do trebušnih organov, da se krvavitev zaustavi. Pri hudih krvavitvah je včasih treba odstraniti rodila z dodatno operacijo.

Vnetje je posledica vdora bakterij v operacijsko rano, lahko med operacijo ali po njej. Rana postane rdeča, bolečina se stopnjuje, pojavita se lahko povišana temperatura in gnojen izcedek. Potrebno je zdravljenje z antibiotiki, včasih pa je treba

rano ali trebušno votlino z operacijo ponovno odpreti in odstraniti gnoj ali vneto tkivo. Pri hudi vnetjih je včasih treba odstraniti rodila z dodatno operacijo.

Pri **poškodbah notranjih organov** so najpogostejše poškodbe mehurja, sečevoda in črevesa, lahko pa pride do poškodbe kateregakoli organa v trebuhu, tudi velikih žil ali živcev.

Kadar operater ugotovi nehoteno **poškodbo organa med operacijo**, jo lahko največkrat takoj popravi, okrevanje po operaciji zaradi tega ni nujno podaljšano. Kadar ugotovimo poškodbo organov po operaciji, je največkrat potrebna ponovna operacija in nato tudi zdravljenje z antibiotiki.

Zapora črevesa se lahko pojavi kmalu, že v prvih dneh po operaciji ali pa tudi kadarkoli kasneje. Nastane lahko zaradi učinkov anestezije, zdravil proti bolečinam, odmikanja črevesja med operacijo ali pa zaradi nastanka zarastlin v trebuhu po operaciji, ki ovirajo prehod črevesne vsebine. Blage oblike zapore črevesa se pozdravijo z zdravili in vstavitvijo cevke skozi požiralnik v želodec, ki razbremeni črevo za nekaj časa. Pri težkih oblikah je včasih potrebna ponovna operacija z izpraznitvijo črevesa ali odstranitvijo ovir.

Zamašitev žil zaradi krvnih strdkov se lahko pojavi že med operacijo, največkrat pa nekaj dni po njej. Strdek lahko potuje po žilah tudi v srce ali pljuča in povzroči zastoj krvnega obtoka. Pred operacijo in po njej preprečujemo nastajanje strdkov v žilah z zdravili, ki jih je včasih treba jemati še več tednov po operaciji. Če se kljub temu pojavijo zapleti zaradi strdkov, je potrebno takojšnje in dolgotrajno zdravljenje.

Razsoj tkiva maternice po trebušni votlini je pojav, ko se delci tkiva, ki odletijo pri rezanju maternice, vrastejo v notranjosti trebušne votline ali na površini trebušnih organov ter tam ponovno rastejo. Tveganje je majhno, približno pri **enem od 300** takšnih posegov, včasih je zaradi tega potrebna ponovna operacija.

Zapleti pri operativnih posegih so redki. Pogosteje se pojavljajo pri bolnikih, ki so operirani zaradi rakave bolezni, ki so že imeli predhodno operacije in pri bolnikih, ki imajo kronične bolezni — sladkorna bolezen, bolezni srca in ožilja, dihal, prebavil itd. Debelost prav tako poveča tveganje za zaplete zaradi težje izvedbe operacije in slabšega celjenja ran.

Zaplete pri operacijah učinkovito pozdravimo in večinoma ne puščajo posledic, običajno pa je okrevanje daljše in zahteva dodatna zdravila in posege. V primeru, da opazite navedene znake možnih zapletov, pomoč poiščite pri izbranem ginekologu ali na Ginekološko-porodniškem oddelku na telefonski številki 03 423 33 42 ali 03 423 33 45.

Ginekološko-porodniški oddelek
Kataloška oznaka: GPGo-08
December 2017, verzija 1